

la tribuna | ALBERT BERTRANA I BERNAUS. President promotor de l'Agència del Cens Nacional del Poble Català

Eleccions i dret a l'autodeterminació

El terreny transversal on els elegits d'obediència catalana poden trobar la unitat d'acció és un Pacte Nacional per a l'Autodeterminació

Tot i que des del Parlament de Catalunya —òrgan del sistema polític espanyol i sota tutela d'aquell sistema— no es pot organitzar la consulta efectiva d'autodeterminació del poble català per decidir si vol dotar-se d'Estat propi, cal que hi hagi el màxim possible de diputats i diputades independentistes i nacionalistes conseqüents. Per fer-hi allò tan necessari perquè l'estat de la nació catalana sigui viable, i que realment ho poden fer des del Parlament: preservar al màxim la integritat de la nació catalana, contribuir a enfortir-la i a construir-la, el que es coneix com a *nation building*; i també per poder col·laborar amb la societat civil que assumeixi aquesta realitat, a fi que s'organitzi en tant que poble català per exercir la sobirania i el dret a l'autodeterminació que el dret internacional li reconeix fora del sistema polític espanyol i promoure així la mediació internacional per crear l'estat propi. Car, assolir la independència per mitjans democràtics, no implica limitar-se als mitjans del sistema polític espanyol.

Recordem que dintre d'aquell sistema només el poble espanyol és el *titular indivís* de la sobirania a tot l'Estat, el poble català no hi és reconegut i és considerat com la part del poble espanyol que resideix a Catalunya.

Ja ho sabem, però el Consell Consultiu de la Generalitat de Catalunya, al seu dictamen 269 (01/09/2005), sobre la proposta de reforma de l'Estatut, en va donar molts detalls i nombroses cites de

jurisprudència constitucional que es pot resumir en el principi doctrinal «autonomia no és sobirania».

Alerto els qui tinguin temptacions de promoure o provocar la modificació de la Constitució espanyola, que el resultat seria probablement pitjor que el text actual. Altra cosa seria, al final del procés de mediació internacional citat, si el govern d'Espanya convoca un referèndum a tot l'Estat per legalitzar internament que el poble català se'n pugui separar per crear un estat propi reconegut.

Atesa la necessitat exposada de tenir un màxim d'elegits independentistes i nacionalistes conseqüents al Parlament amb vista al nou cicle polític cap a la independència, i a fi de reconciliar amb els

“ Cal un cens nacional del poble català, a fi de ser pres com a subjecte de dret internacional

seus partits i candidatures el creixent independentisme sociològic partidari de l'abstenció i del vot blanc, esdevé necessari que aquestes candidatures al Parlament —les habituals i les eventualment noves— facin declaracions conjuntes o particulars en el sentit de demostrar als electors que coneixen les veritables facultats limitades del Parlament en matèria d'autodeterminació i de proclamació unilateral de la independència; tot demanant el vot per fer allò que realment es puguin comprometre a fer per preservar i construir la nació i per facilitar l'estructuració coordinada de la societat civil amb les finalitats descrites.

Aquesta entesa entre elegits i societat civil —reconeixent i assumint les limitacions del Parlament— configuraria un

Pacte Nacional per a l'Autodeterminació, progressivament extensible a tota la nació. Aquest és el terreny transversal català on els elegits d'obediència catalana poden trobar la unitat d'acció que tan difícil és al Parlament.

Les candidatures habituals ja coneixen bé aquelles limitacions, les noves no les han d'ignorar i cap candidatura no les hauria d'ocultar als electors. No és una qüestió de l'eventual voluntat política ni del temps patriòtic dels elegits independentistes i nacionalistes actuals o dels que siguin elegits. Encara que l'independentisme hi tingui la majoria, és la institució Parlament la qui no té facultats per als citats actes de forma que la comunitat internacional els pugui prendre en consideració. I així ho entendria la comunitat internacional si s'intentés una acció sobiranista formal des del Parlament de Catalunya, ja que es consideraria un afer intern espanyol. Arribat el moment, li seria molt fàcil a l'Estat espanyol invalidar democràticament en dret internacional el procés que s'hauria iniciat des de dintre del seu sistema.

Un desllorigador important a aquesta situació, el dona un dictamen del Tribunal de les Nacions Unides dient que a les consultes d'autodeterminació hi ha de votar el poble que no té estat propi i no el conjunt de la població; i que la part de població que ja té l'estat de la seva nació no és subjecte del dret d'autodeterminació. Per això cal un cens nacional del poble català, a fi de ser pres com a subjecte de dret internacional i no ser considerat, només, una part del poble espanyol. Un cens d'inscripció voluntària, com a França i als Estats Units, per exemple, on no pot votar a les eleccions tota la població de dret i només voten les persones que s'hagin inscrit prèviament per votar. I ningú no qüestiona la legitimitat del percentatge de participació ni el resultat de la votació. Ho volem aprofitar?